

ДЕЛИ—ОРМАНСКИ

Курьеръ

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация.
Излиза всѣка седмица

Абонаментъ:
за година—50 лева;
за 6 месеца—30 лева;
единъ брой—1 левъ
Обявления:
търговски—1'50 лв. к. с.
приставски 1 лв. на дума

Редактира комитетъ

Нашитъ надежди.

Езъ да се спираме на близкото минало—9 юний до законодателнитъ избори на май, що бѣ направено въ започнато въ панско и културно отношение на града и пията, което остава активъ до 23 май—настъ е приятно да констатираме, че тоя е ще следва съ единъ по силенъ темпъ имаме щастието да бждемъ удостоени ангажмента и желанието за сътрудничество въ това направление въ лицето на наши избраници—мандатиори отъ 29 май.

Ама е добре известна доблестъта и силата на партията на Дем. сговоръ,—както на Ив. Русевъ, сжщо и на г-нъ П. Стояновъ—можемъ съ смѣлостъ да разчитаме за голѣми въпроси, които чакатъ своето решение въ благоприятна смисълъ както града, така и за околията. Стига ние съ ва съзнание на мѣстни граждани, които нѣмемъ въ средата на това население, знаемъ овитъ нужди и болки смѣло да изнесемъ и инициативи, които ще иматъ за цѣлъ панското и културно подобрене на нашия равенъ край. Само тогава ние тукъ и наши мандатиори горе, можемъ да бждемъ спонсори за изпълненъ общественъ дългъ.

Единъ отъ голѣмитъ въпроси за насъ, който може и трѣбва да бжде разрешенъ за въ настояще врѣме при наличността гореказанитъ фактори, е въпроса за новия железенъ пѣтъ Нови-пазаръ—гара каспичанъ. Не му е тукъ мѣстото да пледимъ за неговата голѣма необходимостъ нито онова голѣмо значение, което ще окаже то за града ни сжщо и за околията. Тоже му е мѣстото тукъ да разглеждаме неговата техническа страна: дали ще бжде Шейновска—Нови-пазаръ, или варианта Каспичанъ—Нови-пазаръ невъшенското дефиле, или проекта Каспичанъ—Силистра; или най-накрай—една глуха линия до Нови-пазаръ. То сж въпроси, които ще се разрешаватъ отъ други фактори. За насъ тоя въпросъ е жизненъ ще следва да го поддържаме упорито днесъ утре до като си намери майсора. Въпросъ дали това ще стане отъ хората и презъ правлението на Дем. сговоръ или ще чака други дейци и други режими. Второ; вѣрно е Ново-пазарска околия откри. но тя си оста само стражарска околия безъ ония учреждения, които по законъ и логика сжществуватъ въ всички други околии. Например: Лѣсничество, Даначно управление, Околийски астьковъ инженеръ и др. редъ учреждения, които не се откриха по бюджетни причини.

Въ областъта на просвѣтата, оня голѣмъ въпросъ, който е тормозилъ и гражданство младо поколение отъ освобождението на насъ е липса на училищни помещения. Жала не въ всички среди на гражданството имаже мѣста и удобени планове вече има. Но въ важното средство—нѣма. А при наличността на силнитъ хора, средства следва да се да и тѣ (средствата) трѣбва да се намѣрятъ въ това направление вече имаме помощ и ржгъ и държтва. Ако имаме малко по-вече инициатива отъ община и учил. настоятелство този въпросъ ще бжде и следва да бжде решенъ въ най-близко врѣме.

Въ стопанско отношение сме подчертали колонитъ на тоя вѣстникъ, че нашата околия заслужава по-голѣмо внимание отъ стра-

на на държавата, като се обзаведе опитно зем. поле или се превърне Доп. зем. училище въ „нишше зем. училище.“

Въ скотовъдно отношение може следва да се направи нѣщо за подобрени, както за частното благо, сжщо и за държавното. Пѣтица и съобщения, въпреки че се направи нѣщо, още много ни предстои да направимъ както за интереса на отдѣлни селища, така и за държава—защото сме крайгранични околия Въ търговско отношение, градъ ни отива къмъ замиране, като за наша смѣтка се развива гара Каспичанъ. За подобрене на това ще помогне само нормаленъ железопѣтежъ възель Независимо отъ голѣмия въпросъ за капитали гдѣто Б. Н. Банка би трѣбвало да вземе живо участие както това става съ помощта на Б. Н. Б. въ Каспичанъ, ако община и гражданството не се стреснатъ и съдействатъ за икономическо закрепване на търговия и занаяти, може би ще се видиме скоро обезлюденъ отъ тия две съсловия, които ще потърсятъ дебюшета дѣто тѣхния трудъ и пласимент ги позове. Тогава въ нашия градъ ще останатъ жалки спомени отъ търговия и занятчийство—каквато тъжна картина представлява житната ни търговия въ сравнение съ врѣмето отъ преди войнитъ.

Въ хигиенично отношение сме още по-зле. Голѣмия въпросъ съ водата не ще се разреша съ помощи отъ пост. комисия отъ 5000 лева Тамъ ще слѣдва да се ангажира волята и съзнанието на отговорнитъ фактори като се увлече и държавата съ материални средства

За всички тия нахвърлени инициативи ние смѣло можемъ да разчитаме на сждействието и сътрудничеството на нашитъ избраници отъ 9 май, независимо дали тѣ сж изъ нашата среда или не.

П. Юрдановъ.

Благоустройственни грижи

(Продължение отъ брой 48)

Общоизвестно е на всички, че града при по-голѣми, поройни дъждове, се залива не само отъ рѣката която излиза отъ коритото си, и противъ което отъ известно врѣме се полагатъ усилия, но и отъ порои идящи отъ полето. Колкото малки и не систематични напримеръ предъ две зими се почна работа отъ горния край на рѣката. И вместо да се доизкара, известното разстояние както бѣ захванато, изкопа се цѣла улица. После работата се спира, изкопаната рѣка се зарива сама и днесъ представлява вълчи ями, или по право „Гйочови ями.“ Виноватъ ли бѣ човѣка че взе инициативата? Положи се толкова трудъ, развали се цѣла улица и днесъ занемарена, по каприза може би... не казвамъ на кого да не затмѣя славата

на нѣкои съветници. Туй не е ли прехосване на трудъ, не се ли убива вѣрата у гражданитъ, че нищо добро не се върши или всичко става случайно и по капризъ. Тукъ зимно врѣме е сѣвсемъ непроходимо. И имало е случай за бърза медицинска помощъ, добросъвестенъ лекаръ да се лута обикаля и губи цели часове за да стигне до болното. Сега по молбата и съ помоща на махаленци, обещано е да се направятъ, разбира се врѣменно, мостове, колкото да се минава и не гази по ямитъ... Тѣ утре пакъ, може би, ще сж негодни. И такива порядки се вършатъ систематично. Сжщо и всички други крайни улици не сж въ по-добро състояние; Освенъ че не сж прави нищо поне за малко подобрене, но вследствие незаинтересованостъта отъ день на день се развалятъ. Нѣма да посочваме крайнитъ улици, за тѣхъ може би не е настанало врѣме, но за тези които водятъ къмъ училищата нѣма ли да получиме детска присяда? Ами ония улици, които сж красотата на града и за които общината не веднажъ е събирали глоби за да застави стопанитъ на заведенията да си поставятъ предъ дюкянитъ тротоари отъ блокчета? За общинскитъ бордюри едвамъ отъ 1911 въ 1926 година се даде нуждната мѣрка. А по-рано небото натискало та ги поставили ниско. И днесъ когато красивитъ блокчета сж наредни, особено по улица „Безимена“ самата улица се издига надъ тротоаритъ. Тая улица, която споредъ плана трѣбва да снесе съ 35 до 40 см; освенъ че не се върши това, но още се нарича и издига и хубавитъ блокчета губятъ значението си. Не се ли вижда отъ где иде това зло, не се ли вижда, че улицитъ „Александрова“ „Шейновска“ „Скобелевъ“ и др. прибиратъ водитъ по полето надъ града отъ 6—7 клм? Нѣма ли възможностъ тия води да се отклонятъ и распрѣснатъ по разни посоки, както е било по-рано, и да не нахлуватъ презъ горепомнатитъ улици като оставятъ калъ и утайка за настилка по шосе, улици и площади? Ама ще кажемъ нѣка си върви водата по царското шосе, (ако днесъ народа не върви по него), въ случая можемъ да си послужимъ съ нея и за плаване, катмарскитъ маси и канапета на бай Гена служатъ за подвжжни мостове и шенлики. Гражданитъ могатъ да си приспособятъ и запасть отъ кокили за разноходене. Ама водата влезла да потършува изъ нѣкой дюкянъ или да измокри чергата на нѣкой закусатъ еснафъ и повлече повече попилото, то нищо! Отъ далечъ хубавъ сириъ се гледа! Слънцето пакъ ще пекне и

всичко ще исуши, защо да си създаваме главоболия. Пострадалитъ сами ще си изринатъ тинята и ще си заплатятъ общински връхнини, боклукъ, и табела—парасж повече не ни трѣбва. Нека си лаятъ тези които ги боли.

(Слѣдва.)

Подслушанъ разговоръ.

(Вместо фейлетонъ)

—А бе даскале, я ми разправи каква е тая работа, която пакъ получихъ днеска? Нѣма ли да престанатъ тѣзи хора да ни трупатъ още съ данаци и защо пъкъ е това свръх-облагане?—ядосанъ, разтреперанъ, пжленъ съ негодувание и държащъ въ ржцете си кжсъ книга, бай Ст. доде при даскала, търсящъ помощ и разяснение на току що полученото съобщение за преоблагане съ данъкъ за 1923-924 години.

—Какво да ти разправа, брате, та оно се видѣло, че ще трѣба да се плаща и щомъ сждията ти е даваджия . . . ще ги плащашъ—Хубаво, бе даскале,—отговаря бай Ст.—ама азъ за нея година се издължихъ напълно и тая смѣтка е ликвидирана, забравена!

—Тамъ работата я, че тия които вршатъ това, малко искатъ да знаятъ ти какво си направилъ. . .

—Е-е, тогава кжде ще му излезе края и защо това го правятъ? Нима тѣ не виждатъ, че еснафа е закъсалъ, че за хлѣбъ пари едва ли може даискара. та и по дза пжти данъкъ да плаща.

—Правъ си,—отговаря даскала,—но и тѣзи които разхвърлятъ данака и тѣ дваждъ повече сж я закжсали. А тжй като нѣма отъ кжде да дърпатъ, то пакъ всичко на нашия грѣбъ се струпва. И какъ става всичко това. Данъка се разхвърля на окржзи, а тѣ отъ своя страна—по околии. И въ нашата околия, да речемъ, разпределиха данъка и го разхвърлиха. Събрали ли сж го или не незная,—но отъ разхвърляния въ края на краищата се е видѣло разходитъ надвишаватъ, следователно трѣбва да се покриятъ. И кой да плаща? Разбира се чичо, който всичко носи. И хайде: пишатъ писма и съобщаватъ—каквото е и твое съобщение, безъ да искатъ да знаятъ имашъ ли, нѣмашъ ли. Това е то казано нажко: Ще плащаме до като можемъ.

—Е-е-е, ами ако не можемъ, тогава какво ще взематъ?

—Много просто,—отговаря даскала,—пристава и хайде барабана. Каквото имашъ ще го продадатъ и ще си взематъ взиманицата.

—Е, ами после?

—После, кжкво! . ако не стигнатъ, ще дойдатъ у дома ти и ще ти взематъ каквото имашъ,

—Ще взематъ ли, ще взематъ ли,—гнявно отговаря бай Ст; изпущайки по една псувня и сякашъ виждащъ смата картина която може да му дойде на главата, готовъ да се нахвърли върху онези, за да си отмести за онова което го е последвало.

—Успокой се, тия работи така не ставатъ; въ тези врѣмена ти нѣ можашъ да буйствуашъ. Ще плащашъ, ще ти обератъ всичко и пакъ ще кротуашъ. А като речешъ да вдигнешъ глава на протестъ, могатъ да те обвинятъ въ провокаторство, подстрекателство агентъ на чужда власт и току вижъ Зе-Зе-Зе те е засегналъ и хайде на почивка. Та казвамъ ти, байно, тая треска люлѣ вече болшинството отъ града. Желание у насъ да си платимъ има, но като виждаме, че безъ смѣтка ни товарятъ, то скръстваме ржце и каквото дойде за всички—това и за тебе.

Демекъ, дете ще каже: плащай мълчи и мисли, че всичко по медъ и масло върви у насъ

—Да, нѣма какво да се каже: „Бу гидишъ ей гидишъ. Бойле гидерсе кжчжмжза кжлж калмаяджакъ,—заклучи даскала съ въздишка и стана да си отива.

А бай Ст, смачкванки най-немилоостиво съобщението за преоблагане, съ стиснатъ юмрукъ и навѣсени вежди се се отправи къмъ дюкяна си повтаряйки думитъ: „Бу! гидишъ ей гидишъ“

Н.

Пожарното дѣло.

Ехъ читателю, вѣрвамъ че пакъ ще ме изпсувашъ единъ-два пжти; пакъ ще си кажешъ: нѣма ли друга работа тоя „Курьеръ“ та все съ общината се занимава?

Вѣрвай читателю, че много още ще има да си приказваме за нашата ориенталска и първобитна общ. управа, И кое ли пжкъ е наредъ та човѣкъ да преглътне нѣкоя нередовност или нехайство?

Но, на въпроса.

Бѣше врѣме, когато и въ нашия край се замисли за пожарното дѣло. Намѣриха се хора, които дадохъ и врѣме и спокойствие и поставиха това дѣло на достатъчна висота: купи се пожарна помпа и черва; направиха се дзукблесни бжчи за носене вода. Поправиха се и пробни тревоги. Даже имаше клубъ. Ония които не вѣрватъ нѣка се спратъ средъ площада и прочетатъ надъ магазина на Ст. Русановъ надписа: „Пожарникарско Д-во Спасителъ.“ Ония които желаятъ да се осведомятъ за действията на това Д-во, да си спомнятъ голѣмия пожаръ въ с. Абоба (сега Плисковъ) и масата пожари станали въ града.

А сега? единъ е отговора:—всичко е въ архивата; което можеше да се изгори, изгори се (бжчи и кола), а желязото се захвърли да раждяса подъ саиванта на окол. управление. . . Но кой трѣбва да се загрижи за тая работа? Кой е длъженъ да образува пожарни команди? Отдѣлнитъ лица ли? Не! Това е работата само на общината. И сега младежи се опитаха да възобновятъ старото Д-во и поиска съдействие отъ общината. Но срѣщна класическо нехайство. Обърна се къмъ гражданството, но то вече не се оказа щедро. И право е. Когато нейнитъ избранныци си чешатъ само езицитъ и не по мислятъ за едно дѣло като пожарното, какво остава на него? Че нали има кой да мисли за това. Нима то е избрало и поставило по общинскитъ кресла само картонени фигури? Все пакъ тамъ има хора, но. . . не искатъ да си развалятъ спокойствието. Ако е готовото да се занемари—това може. Нима за 9 години не можахъ да се направятъ 1—2 стълби, 3—4 бжчи върху двуколни каручки и да се взематъ нѣколко метра каучукови черва? Че ако това не стане за 9 години какъ ще строиме училища, мостове, водопроводи, електрическа мрѣжа, дѣтски колонии и прочие? Ами вода, ами паркове, ами хали?

Дза неделни дѣня, средъ най-голѣмита жѣга пламнаха околнитъ ниви. Страшна стихия щеше да унищожи труда на хиляди ржце за

Кнута Хамсунъ

Улична революция.

Сгантъта стоеше наоколо и се хвалеше, тя предричаше на гвардията печаленъ край: Да, гвардията нѣма да види хубаво, малцина отъ гвардейцитъ ще останатъ живи!

Изведнажъ се раздаде команда:

—Шашки вѣтъ!

Ние вдигнахме глави.

Сжщия гласъ извика:

—Сѣчи!

И гвардейцитъ се спуснаха върху насъ.

Тогава ние по най-позоренъ начинъ захвърлихме пѣртоветъ и се впуснахме да бѣгаме! Боже Господи, какъ офейкахме! Оставихме на неприяеля всичкитъ си ядра, всичкия си великолепенъ асфалтъ и избягахме отъ полесражението. Тогава мене ми ускужиха тѣрде много дългитъ ми крака, азъ бѣгахъ не лошо отъ всѣки заекъ; признавамъ си, едвали би имало други човѣкъ, който би могълъ тжй искусно да бѣга. Помня, че съборихъ до една стена нѣкъкъвъ мѣничекъ французинъ, който се търкулна по земята, като викаше колкото му гласъ държи. Разбира се, азъ бѣгахъ по-напрѣдъ отъ по-вечето мои другари по не цастие, а когато бѣгащитъ слѣдъ мене се спрѣха, азъ се възползувахъ отъ общото забъркване и благополучно се изплъзнахъ отъ принудителната асфалтова работа.

И никога вече не ми се случи да се занимавамъ съ тая работа. . .

Подиръ двѣ недѣли редѣтъ по улицитъ започна дт се възвоява, а подиръ три недѣли всичко въ Парижъ дойде въ законенъ редъ

една година. Питаме ние отговорнитъ: остана пожарната помпа и какви мѣрки общината? Ако може да продума стената планината—ще отговори и общината. Бѣше окол. управление, съ което общината обича да се извинява, гражданството да се научи за злото чакъ слѣдъ унищаването на посевитъ. А какво направи общината? Показиха се господата на градския чиникъ,—добрѣ че и него имъ направи управление, и се ограничи да заематъ та на Нерона и съ ржка на очитъ да се ратъ къмъ мѣстото на пожара. Липсваше само цитра и трѣбваше да бжде ноцъ бжде картината точна. А да се яви или секретаръ, или помошникъ да даде ждания, да организира команди и прочие, ва не може, защото нѣма кой да го ст. Пжкъ и да се извади помпата отъ мѣсто, ще трѣбватъ дни защото който я е поставилъ тамъ, не е мислилъ да я употребява.

Добра управа—нѣма що да се рече!

ДЕНЮ Ц. ЧОЛАКОВЪ—ГЛАБРОВЕЦЪ

—НОВИ-ПАЗАРЪ—

ПРОДАВА: разни видове обрботени обуцарски, сарашки кожи и материяли и инструменти. Разполага с габровски царзули на фаши и разни габровски стоки,

КУПУВА: всички видове сурови кожи

КАУЧУКОВИ И МЕТАЛИЧЕСКИ.

ПЕЧАТЪ

ПОРЦЕЛАНОВИ

ПОРТРЕТИ ЗА НАДГРОБНИ ПЛАТНИЦИ

МЕТНИЦИ

и всичко което спада въ фабриката на ГРАВЬОРСТВОТО и ПЕЧАТОРЕЗАЧЕСТВОТО художественно, солидно и евтино, съпоржчайте при:

РАДЕВЪ & ВЪЛЧЕВЪ—Н.Пазар

Колари и железари

Пристигна пжленъ чешитъ железария. като: шина халкапжкъ (налжкъ) обло и чемерликъ

Ободи!

Ободи!

Осенови.

цѣли и половинки I-во и II-ро качество, бон, безири, лакове и дребна железария ще намерите на износни цени само при Ал. Доневи и Син.

На 15 т. м. къмъ 3 часа презъ ноцъта избухналъ пожаръ въ дюкяна на Топоръ Христовъ Искровъ с. Текеръ. Пожара е унищожилъ както оградата така и стоката, която била осигурена. Води се следствие

На 14 т. м. въ землището на с. Дживе е откраднатъ средъ нивитъ единъ конъ Крадѣтъ сж неизвестни

Бележка: Жѣкоу статии настоящия брой сж препечатанъ отъ миналия, защото собни причини лишиха читателитъ ни отъ брой 49..